

חורי הכלה חורי החתן
 רחל ומרדכי מאיר שטרסברג פרחח ומשה רביב
 חיפה, קרית חיים חיפה, קרית חיים

מתכבדים להזמין את כב' וכיב' לשמחת נשואי בניהם

אורה פב"ל **אביהו**

שתתקיים ביום חמישי כ"ט בניסן תשי"ט (7.5.59) בשעה 7 בערב
 באולם ויצו בקרית מוצקין, רח' הרב קוק

הסעון לספרים : רביב-שטרסברג, וויצ'ו, קרית מוצקין

בקומה החמישית של בית-
 החולים הממשלתי רמב"ם
 בחיפה, שכב צעיר והתייסר
 בכאבים. שבעה שבועות
 היה מרותק למיטתו, כש-
 מצבו מחמיר למראית-עין.
 היה זה אביהו רביב, טייס
 הפייפר אשר מטוסו התרסק
 בחצרו קיבוץ אלזמות בתח-
 לת החודש שעבר. ההתרס-
 קות אירעה ימים מעטים
 בלבד אחרי שפייפר אחד
 של חיל-האוויר התרסק ליד
 עין-גדי, כאשר טייסו הנמיך-

האם גרמה הזמנה זו למות הטייס ?

הטייסה האחרונה

סיפורה האישי של הנערה אשר ארוסה נפצע ערב החתונה ומת השבוע

טיין. זה לא הפריע לעתונאי מסויים לכתוב מאמר של הספת-מוסר, על שבחר בדרך גלוזה זו להיפרד מידידתו, במקום להביא לה את הידיעה פנים-אל-פנים. הוא עוד כתב כל מיני-סילופים, שפגעו במשפחתו ושהרתיחו את דמנו. על כל פנים, כל הסיפורים האלה דחפו אותי לשאול את אביהו את השאלה במפורש, והוא ענה לי כי לא זרק שום הזמנה מעל למשק.

★ ★ ★
ציוד-שבח

מתוך אותם סיפורים, נצטייר אביהו כטיפוס של — בחור גבוה ורוזה, בעל עינים חומות — היה הטייס הגמור משיצרו. אם הפריז לאיזה שהוא כיוון — היה זה דחקא לכיוון השתיקה. מעולם לא התפאר במעשיו בחיל, ורק אם שאלו אותו במפורש — היה נוגע בנושא זה.

פעם היה מעורב במקרה שאירע למטוס טיירו. אי-אפשר לספר את הפרטים, כי זהו סוד צבאי. אבל אביהו קיבל כתבי-ציון מאת מפקד חיל-האוויר, האלוף דן טולקובסקי, על חלקו באותה פרשה. הוא לא סיפר לנו על כך, אלא זמן רב לאחר מכן, כאשר נודע לנו במקרה מפי חבריו. בעצם, היתור טייס פייפר היתה אכזבה לגביו. לא מפני שרצה להיות טייס של מטוס-סילוני חדיש, כמו כל הטייסים הצעירים. הוא דחקא קיוחה להיות טייס-יתובלה. אבל הוא ידע להתגבר גם על אכזבה זו, התמסר לפייפרים. הוא ראה בכך את הרע במיעוטו — שהרי בכל זאת יכול היה לטוס. שאיפתו היתה לטייס את שורתו בחיל-האוויר, להמשיך בקריירת-הטייס שלו בחברה אורחית. לפעמים חשב על השתלמות מקצועית בחוץ-לארץ, אבל דבר זה נראה לו כעמיד רחוק.

★ ★ ★
ישר ועדין

את אביהו הכרתי לראשונה לפני חמש שנים, במסיבה בבית פרטי בקרית-חיים. אמנם נולדנו שנינו באותו מקום, והלכנו לאותו בית-ספר, אולם אביהו היה מבוגר ממני בשלוש שנים, ולא היו שום קשרים מיוחדים בינינו, בחקופת הילדות. אופיו השקט וכנותו המוחלטת עשו עלי רושם עמוק. הוא היה כל כך ישר וכל כך עדין, שלא ראינו עוד בחור כמוהו.

כאשר הוכנס לבית-החולים, הייתי נוהגת לבקר אצלו לעתים קרובות. זה דבר נורא, לראות אדם מתייסר יום אחרי יום, שבוע אחרי שבוע, נאבק על חייו. הוא הגיע לבית-החולים רמב"ם מחוסר-הכרה. מיד הושמו עליו תחבושות קרה, שהורידו את פעילות הגוף למינימום. כך שכב ארבעה ימים, כשהומו אינו עולה על 34 מעלות.

כתום ארבעת הימים הוסר ממנו הקרה. דבר שפעל כהלם נגדי ועורר אותו מתרדמתו. שוב היה בהכרה מלאה, למשך יום-יוחצי. אולם בעוד שבפוריה זכר כל פרט ממה שאירע לו, היה זכרונו הפעם מטושטש יותר. הוא לא זכר — וגם לא הזכירו לו. הוא אפילו חשב שעודנו שוכב בפוריה, עד שסיפרתי לו שהעבירו אותו בהליקופטר לחיפה. הוא אכל, דיבר והיה די עליו.

ואז, שוב אבדה הכרתו. במשך שבועיים שכב במיטה, ללא נייע. עד אשר חזרה אליו הכרתו, בפעם השלישית. אלא שהפעם לא היתה זו התפכחות מיידית ושלמיה. כי אם התבהרות הדרגתית ואיטית של הכרתו. הוא הבין היטב את הגעשה סביבו, שמע את אשר דיברו אליו — אבל לא יכול היה להשיב. רק על-ידי נייענוע "כן", או "לא" בראשו יכול היה לנהל שיחה.

הוא נבל למראית עין, עד שלא נותרו ממנו ולא נור ועצמות. היה ברור כי הסוף המר מתקרב. נזכרתי כיצד הזהיר אותי, לפני שהחלטנו על נשואין, כי אין זה דבר קל להינשא לטייס. "זה מקצוע שאי אפשר לדעת בו מה ילד יום", אמר לי. אבל ידעתי כי לא יחזר על הטייס, והשלמתי. לא ידענו שנינו כי האזהרה תתמשש במהירות כה נוראה

מאת' אורה שטרסברג

בהיותו כבר בחופשת-נשואין. אלא שבמקרה היה צורך באותה שעה לבצע טיסה מיבצעית, ומפקדו ביקשו להמריא במטוס. אביהו ביקש שישחררוהו מן הטיסה, אפילו התחנן. אבל המפקד נתן לו פקודה. הפקודה האחרונה. האמנם זרק לחצר הזמנה לחתונתו? אינני מאמינה, ועובד זה היא. שעד היום לא נמצא אותו חפץ לבן, אשר ילדי המשק טענו, כי חברו-לטיסה של אביהו הטיל מגובה נמוך. דבר אחד אני יודעת: ימים אחדים לפני הטיסה הזאת ביקש ממני אביהו כמה הזמנות, לשלוח לקרוב משפחה, מאחר ואלה שהיו בביתו כבר אולו. לא נתתי לו, מפני שלא היו לי יותר. רק מאוחר יותר גיליתי עוד כמה הזמנות בכייתנו — כאשר שוב לא היה בהן כל צורך.

לאביהו היו אמנם כמה חברים באלומות. אלה הם חברי גרעין הנוער העובד מקרית-חיים, אתם התחנך וגדל. אולם לאביהו היתה אהבה חזקה, הרבה יותר מזו אשר קשרה אותו אל הגרעין: אהבתו אל הטיס. הוא היה חניך גדני-עאיר ותחביבו הגדול היה לבנות טיסנים מכל הגדלים והסוגים. עד כדי כך הצטיין בתחביבו זה, שפעמיים זכה בפרס גדול: בפעם הראשונה, בהיותו נער בן 16, צורף למשלחת גדני-עאיר שיצאה לסיוור בארצות-הברית. בשניה זכה בטיסה להולנד, כפרס מטעם חברת-התעופה K.L.M. בתחרות שערכה על נושא אוירי.

כאשר הגיעה שעת-ההכרעה, בה היו צריכים חברי הגרעין להחליט אם מתכוננים הם לצאת להתיישבות או להישאר בעיר, הועמד גם אביהו בפני הברירה. האויר או האדמה. הוא בחר באויר, עזב את הגרעין, עוד לפני שחבריו יצאו להכשרה באלומות. למעשה, גם לא ביקר מימיו באלומות. עם אלה מחבריו החיים שם, קיים רק קשרים רופפים.

על כל פנים, לא היתה לו שם חברה. לאביהו לא היתה שום חברה לפני. הוא היה אמנם איש-חברה עליו, יצא עם החברה ורקד. אבל ככה, ביחידות עם נערה — לא יצא. כך שכל הסיפור, כאילו רצה להודיע בצורה משונה זו, ליודתו-ישלעבר על נושאו עם בחורה אחרת, מופרך לחלו

שבתי אותו יום בבית החיכיתי לאביהו. ידעתי כי בבוקר היה צריך ללכת למחנה, להביא משם את מקלט-הרדיו וכמה בגדים. הוא כבר היה בחופשת-הנשואין שלו, ולא היתה כל סיבה שיתעכב. על כן נדברנו כי יבוא אלי אחר-הצהריים, ויחד נספד בסידורים האחרונים שלפני החתונה. הכל היה כבר מוכן. רכשנו דירה בקרית-חיים וריהטנו אותה, שכרנו את אולם ויצו בקרית-מוצקין לערכת החופה, אני כבר קיבלתי את חופשת-השיחרור הניתנת לכל חיילת צה"ל לפני חתונתה, ההזמנות נשלחו לכל הקרובים והידידים, דים, חיל-האוויר סידר לנו מקום בתניה, לביולו ירח-הדבש. בינינו לבין היום המאושר עמדו ארבעה ימים בלבד. אביהו לא בא. לא היה בכך משהו בלתי-רגיל, כי פעמים רבות אחר לפגישות, בגלל היותו בתפקיד. אבל הפעם אמר לי משהו שאין זה איתור רגיל. מי יודע — אולי טלפטיה? הלכתי לבית הוריו, מרחק כמה רחובות מביתנו, ושאלתי אם יודעים הם מרוע איתר. הם ענו כי עזבו את הבית מוקדם בבוקר, כשאביהו עוד ישן במיטתו, ולא ידעו מה סיבת איחורו. לא רציתי להדאיג אותם, או לומר להם כי אני עצמי דאגתי. חשבתי שמחר בבוקר בחדאי יצחק אביהו ממני, כשישמע כי דאגתי לו.

עברו כמה שעות, ואביהו טרם הופיע. בערב באו הוריו, לשאול אם כבר בא הבן. הם קיבלו את תשובתי השלילית וחזרו לביתם. ואז באה אליהם הבשורה: מכונית נשלחה להסיעם אל אביהו, ששכב פצוע בבית-החולים בפוריה.

★ ★ ★
"המנוע התקלקל..."

הורים המכוחלים נסעו מיד, ואני נשארתי בחוסר-הודאות שלי. כל הלילה לא יכול היה איש בביתנו לצום עין, ולמחרת בבוקר באו לקרוא גם לי לפוריה. "מטוסו של אביהו התרסק", סיפרו לי, והוסיפו: "הוא חי", כבית-החולים קידמה את פני אמו של אביהו, שהחלה להכין אותו למראה שראאה, כאשר אכנס לחדרו של ארוסי. ואמנם, היה זה מראה שכיחץ את ליבי. פניו היו שרוסים ושסועים, צבועים בוד, לחיטוי. כאשר נתקפה כנף הפייפר באדמת החצר, נהדף אביהו קדימה. פניו נחבטו בחוזקה בלוח-המכשירים שלפניו. מעוצמת המכה, ריסקו משקפי-הטייס את אפו ואת לחיו הימנית. רגלו המרוסקת היתה מתחת לשמיכה. חוץ מזה, היה גופו שלם.

על אף הכאבים הנוראים, היה אביהו בהכרה מלאה. לא שוחחתי על מה שקרה, אולם הוא אמר לי: "המנוע התקלקל...". אך יותר משהתרגש מן התאונה שאירעה לו, היה נרעש מן האפשרות שהחתונה תידחה. "לא צריך לדחות את החופה", חזר והדגיש פעם אחר פעם. הוא היה היסטרי, סירב לקבל זריקות נגד הכאבים. תמיד התנגד למורפיום ולסמים, ועתה עמד בדעתו, למרות הכאבים. כך זה נמשך יום-יוחצי — עד שהחל הסיבוב הראשון והוא איבד את הכרתו. היה זה כתוצאה מחלקיק של שומן, מן העצם המרוסקת של רגלו, אשר חדר לתוך הדם שבגופו. הרופאים לא הבחינו בכך בשעות הראשונות, מאחר ואין הדבר ניתן לגילוי על-ידי צילום רנטגן. כאשר התברר להם המצב, אחרי שאביהו איבד את הכרתו, החליטו להעבירו מיד לבית-החולים בחיפה, לטיפולו של רופא מומחה. הליקופטר-אמבולנס של הצבא, נחת ליד בית-החולים בפוריה. אביהו, על אלונקתו, הועמס לחובו, כשלידו רופא וחובש. המקום הפנוי היחיד במטוס ניתן לאמו.

★ ★ ★
באוויר, למרות החופשה

עתונים שהופיעו למחרת האסון, הודגש סיפור אחד: שאביהו הנמיך טוס מעל לאלומות, כדי לזרוק פתק אל חצרה-משק. הם טענו כולם כי היתה זו הזמנה לחתונתנו, אותה ביקש למסור אל חברתו הקודמת, תושבת הקיבוץ. אין כל אמת בגירסה זו. אינני יודעת מדוע טס אביהו מעל למשק — זהו פרט הנוגע לטיסה מיבצעית, ורק ועדת-החקירה של חיל-האוויר תקבע אם סטה ממסלולו. דבר אחד נכון: אביהו לא היה צריך להיות מעל למשק. הוא לא היה צריך להיות בכלל במטוס. הוא נסע למחנה

טייס אביהו רביב